

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Conferentie Circulaire Economie

Door Nynke Sijtsma
RVB - Transacties en Projecten
Hoofd Architectuur en Techniek

TECHNISCHE AGENDA

Duurzaam en
voortuitstrevend

Technische agenda

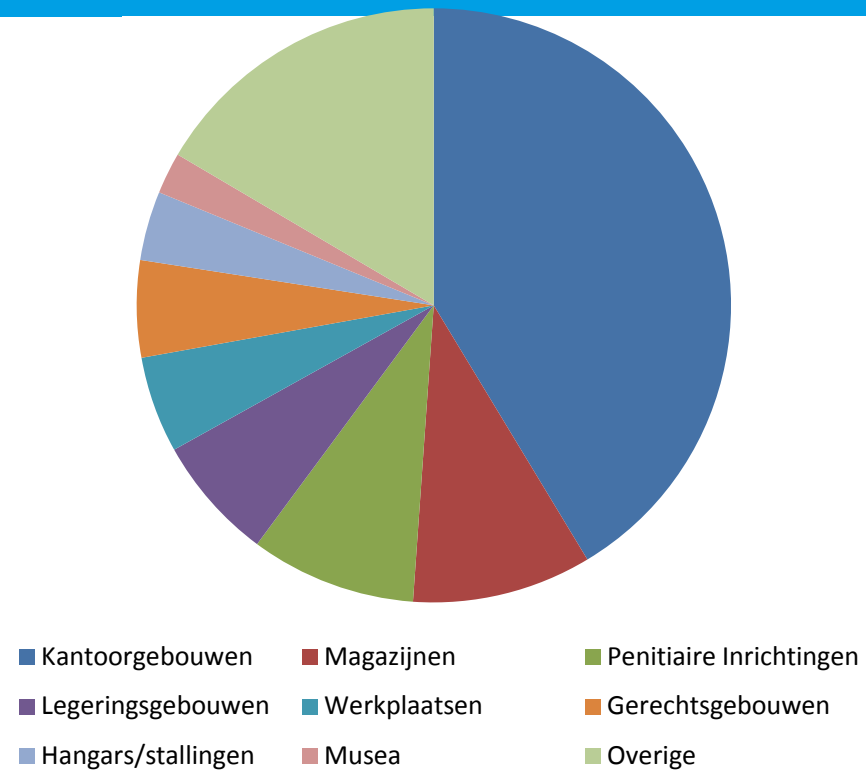
Vastgesteld op 17 juni 2017

26 oktober 2017 Conferentie Circulaire
Economie

De Vastgoedportefeuille

12,4 miljoen m2 BVO

7000 gebouwen

0.8 gebouw per dag!

De bouwsector is energie- en grondstoffenintensief

50% van het grondstoffenverbruik in Nederland
40% van het totale energieverbruik
35% van de CO₂-uitstoot¹⁾

Doelen

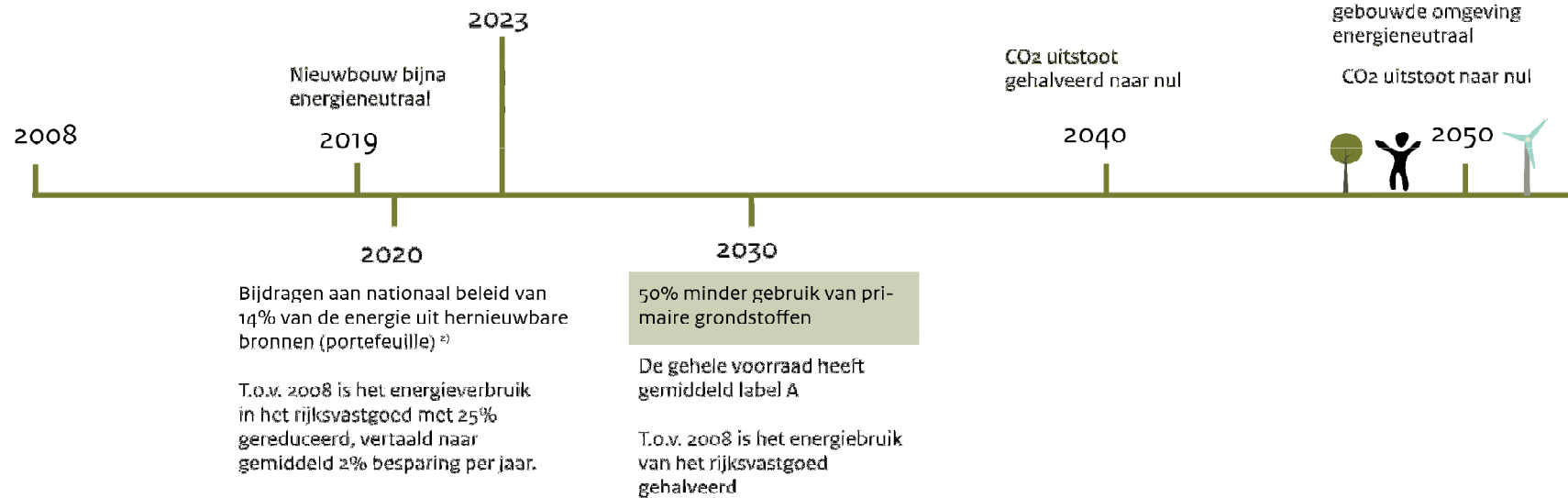
Alle gebouwen met een kantoorfunctie label C, het rijk wil zelf naar label B gaan.

Bijdragen aan nationaal beleid van 16% van de energie uit hernieuwbare bronnen

Nederland circulair (portefeuille) ⁹⁾

De energievoorziening is volledig duurzaam en de gebouwde omgeving energieneutraal

CO₂ uitstoot naar nul

Portefeuilleaanpak

Sturen met het oog
op de einddoelen

Energieneutraal &
Circulair

Portefeuille energieneutraal

Energie neutrale portefeuille is balans tussen energievragende en energieleverende gebouwen.

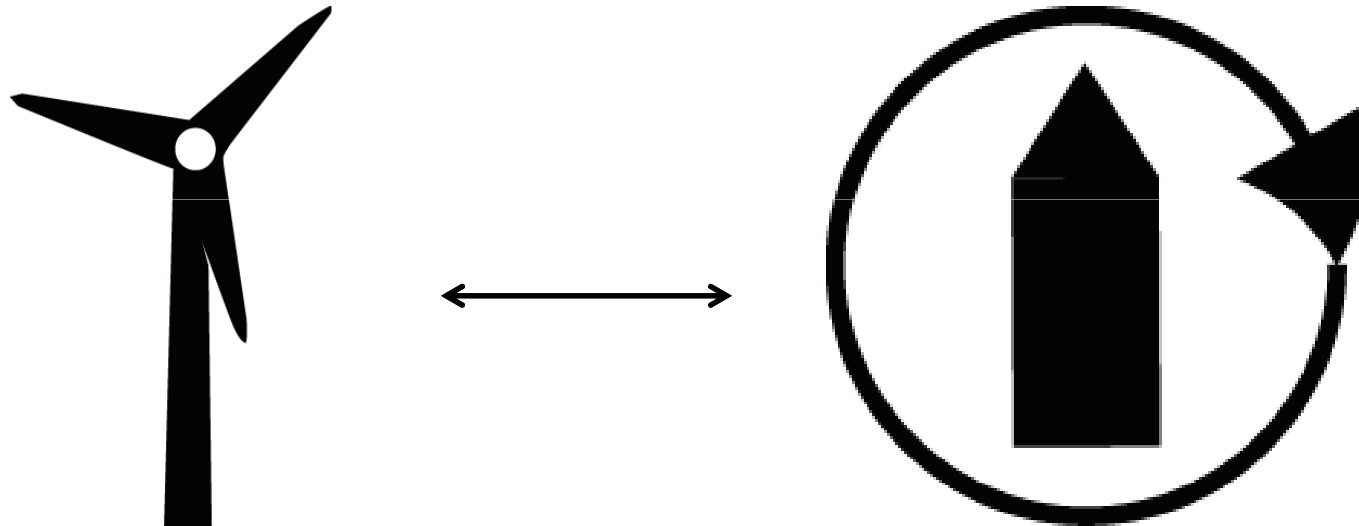
Gebiedsoplossingen

Door samenwerkingen aan te gaan met de omgeving komen we tot slimmere, betere en goedkopere oplossingen.

Energie en Circulaire economie

Trias Ecologica

- Beperken materiaal / energie
- Gebruik oneindige bronnen
- Alléén als deze opties afgevallen zijn, eindige bronnen gebruiken

Uitgangspunten voor materialen:

- Levensduur
- Generiek vs specifiek
- Niet lineair maar circulair
- Verbindingen
- Demontage
- De juiste materialen

Gesprek met de markt Circulaire economie

Voorbeeldrol en kennisdelen

Door kennisdeling heeft de portefeuille van het RVB invloed op zijn omgeving.

Functioneel uitvragen

Minder gedetailleerd uitvragen, zo is er meer ruimte voor innovatie.

Restwaarde financieel maken

Materialen kunnen worden vastgelegd in een gebouwenpaspoort en/of in een BIM model.

Materialen banken

Slopen meenemen in de aanbesteding. Overheid faciliteert in materiaal banken, de markt houdt rekening met het materiaal.

Samenwerken

De samenwerking is aan het veranderen naar een samenwerking op basis van vertrouwen en een gedeelde visie.

26 oktober 2017 Conferentie Circulaire
Economie

Paleis van Justitie
Leeuwarden

26 oktober 2017 Conferentie Circulaire
Economie

Paviljoen
De Knoop

26 oktober 2017 Conferentie Circulaire
Economie

26 oktober 2017 Conferentie Circulaire
Economie